

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi perintö- ja lahjaverolain 14 ja 19 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan perintö- ja lahjaverolakia muutettavaksi siten, että ensimmäiseen veroluokkaan kuuluvien verovelvollisten perintöosuuksiin ja lahjoihin sovellettavia veroprosentteja alennettaisiin kolmella prosenttiyksiköllä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Muutosta sovellettaisiin tapauksiin, joissa verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2009 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kuluvan vuoden alusta voimaan tulleilla perintö- ja lahjaverolain (378/1940) säännöksillä kevennettiin perintöverotusta nostamalla verovapaan perintöosuuden yläraja 3 400 eurosta 20 000 euroon. Samalla korotettiin puoliso- ja alaikäisyysvähennystä. Lahjaverotukseen tehtiin vain inflaatiotarkistuksen luonteinen muutos korottamalla verovapaan lahjan yläraja 4 000 euroon. Näin perintöveroasteikko ja lahjaveroasteikko eriytettiin toisistaan.

Hallitusohjelman mukaisesti hallitus antoi kuluvan vuoden toukokuun 16 päivänä esityksen (HE 53/2008 vp) perintö- ja lahjaverolakiin sisältyvän maatilojen ja muiden yritysten sukupolvenvaihdoshuojennuksen laajentamisesta. Nykyinen, maatilán ja muun yrityksen varojen aliarvostamiseen perustuva huojennusta olisi muutettu siten, että arvostamistaso olisi alennettu 40 prosentista 20 prosenttiin varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) mukaisesta määrästä. Käsiteltäessä esitystä eduskunnan perustuslakivaliokunnassa on käynyt ilmi, että esitys saattaa olla perustuslain yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastainen siten, että lakiesitystä ei voitaisi käsitellä tavallisessa sääätämísjärjestyksessä. Hallitus teki tämän vuoksi 10 päivänä syyskuuta 2008 periaatepäätöksen täydentävän hallituksen esityksen antamisesta, jolla puheena oleva epäkohta olisi poistettu. Tarkoituksena oli, että

yrityksessä olevat sijoitusluonteiset varat olisi arvostettu perintöverotuksessa ja lahjaverotuksessa käypään arvoon, jos ne olisivat muodostaneet huomattavan osan yrityksen varoista. Jatkovalmistelussa on käynyt ilmi, että käytännössä ei ole luotavissa mallia, jolla voitaisiin tasapuolisesti ottaa huomioon eri toimialoilla toimivat, erilaisessa asemassa ja eri kehityksensä vaiheessa olevat yritykset.

Hallitus on tämän vuoksi päättänyt olla antamatta täydentävää esitystä. Hallituksen kirjelmällä Eduskunnalle 28 päivänä marraskuuta 2008 on peruutettu 16 päivänä toukokuuta 2008 annettu hallituksen esitys perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 §:n muuttamisesta (HE 53/2008 vp).

Sukupolvenvaihdoshuojennuksen muuttamisen sijasta perintöveroasteikkoa ja lahjaveroasteikkoa muutettaisiin yleisesti siten, että veroprosentteja alennettaisiin kolmella prosenttiyksiköllä kaikissa portaisissa. Muutos koskisi vain ensimmäiseen veroluokkaan kuuluvia. Siten I ja II veroluokille säädettäisiin eri asteikot.

2 Esityksen valtiontaloudelliset vaikutukset

Esitys pienentäisi perintö- ja lahjaveron kertymää vuositasolla arviolta noin 60 miljoonalla eurolla. Vuoteen 2009 kohdistuisi 15 miljoonaa euroa.

Muutos keventäisi suhteellisesti eniten 40 000 euron määräisestä perintöosuudesta

menevää veroa, jolloin kevennys on 28,6 prosenttia. Euromääräisesti kevennys olisi luonnollisesti suurin suurimpien perintöosuuksien ja lahjojen kohdalla. Suurimpien perintöosuuksien osalta verotus kevenisi vajalla 19 prosentilla. Muutoksen vaikutus eräillä pesäosuuksien määrillä ilmenee alla olevasta taulukosta.

Pesäosuuden arvo	Veron pieneneminen	
	euroa	%
25000	150	25,0
40 000	600	28,6
70 000	1500	23,8
100 000	2400	21,6
500 000	14 400	19,2
2 000 000	59 400	18,9

Vastaavasti pienentyisi myös perintöosuuteen tai lahjaan sisältyvästä maatala- tai yritysvarallisuudesta suoritettavan veron määrä.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

4 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2009 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

5 Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty. Lakia sovellettaisiin tapauksissa, joissa verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki**perintö- ja lahjaverolain 14 ja 19 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 14 ja 19 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1063/2007, seuraavasti:

14 § Perintöveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:			19 a § Lahjaveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:		
Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta	Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta
20 000—40 000	100	7	4 000—17 000	100	7
40 000—60 000	1500	10	17 000—50 000	1 010	10
60 000—	3 500	13	50 000—	4 310	13

Perintöveroa maksetaan II veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:			Lahjaveroa maksetaan II veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:		
Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta	Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta
20 000—40 000	100	20	4 000—17 000	100	20
40 000—60 000	4 100	26	17 000—50 000	2 700	26
60 000—	9 300	32	50 000—	11 280	32

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan, kun verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

Laki**perintö- ja lahjaverolain 14 ja 19 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 14 ja 19 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1063/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 § Perintöveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:			14 § Perintöveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:		
Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta	Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta
20 000 — 40 000	100	10	20 000—40 000	100	7
40 000 — 60 000	2 100	13	40 000—60 000	1 500	10
60 000 —	4 700	16	60 000—	3 500	13

II veroluokassa vero on asteikon mukainen vero kaksinkertaisena.

Perintöveroa maksetaan II veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:

<i>Verotettavan osuuden arvo euroina</i>	<i>Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina</i>	<i>Veroprosentti ylimenevästä osasta</i>
<i>20 000—40 000</i>	<i>100</i>	<i>20</i>
<i>40 000—60 000</i>	<i>4 100</i>	<i>26</i>
<i>60 000—</i>	<i>9 300</i>	<i>32</i>

19 a §
Lahjaveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:

19 a §
Lahjaveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:

Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta	Verotettavan osuuden arvo euroina	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina	Veroprosentti ylimenevästä osasta
4 000 — 17 000	100	10	4 000—17 000	100	7
17 000 — 50 000	1 400	13	17 000—50 000	1 010	10
50 000 —	5 690	16	50 000—	4 310	13

Voimassa oleva laki

II veroluokassa vero on asteikon mukainen vero kaksinkertaisena.

Lahjaveroa maksetaan II veroluokassa seuraavan asteikon mukaan:

<i>Verotettavan osuuden arvo euroina</i>	<i>Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla euroina</i>	<i>Veroprosentti ylimenevästä osasta</i>
<i>4 000—17 000</i>	<i>100</i>	<i>20</i>
<i>17 000—50 000</i>	<i>2 700</i>	<i>26</i>
<i>50 000—</i>	<i>11 280</i>	<i>32</i>

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan, kun verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen.